

Pietisten.

Namnet Pietist kommer af ett Latinist ord, Pietas, gudaktighet.

No 12.

December 1860.

19 Årg.

Epistelen till de Romare.

Cap. 3: 23—31.

23. Ty här är ingen åtskillnad: alle samman äro de syndare och hafwa intet berömma sig af för Gud; (24) och warda rätsärdige utan förskyllan, af Hans nåd, genom den förlossning som i Christo Jesu skedd är.

Här är ingen åtskillnad. Dessa ord för alla menniskor underliga, för somliga mycket stötande, för andra mycket tröstliga. Apostelen gifver här stål och grund för det två gånger upprepade ordet "alla". Han hade sagt: "Guds rätsärdighet kommer till alla och gifver alla dem som tro"; och nu tilllägger han: ty här är ingen åtskillnad:*) alle sammans äro syndare in alle samman warda utan förskyllan rätsärdiga, när de tro på Christum. Uti begge dessa afseenden, neml. både där dom inför Guds lag och där tillgång till Guds rätsärdighet, är ingen åtskillnad emellan annars olika menniskor (Jems. v. 29, 30; Cap. 10: 12). Detta är just hvad Apostelen, i de två första Capitlen och förra häften af detta 3:dje, utvörligt bevisat. Och här upprepar han åter i korta ord orsaken härtill — och orsaken är kenna:

Alle samman äro de syndare — eller bokstavligen: Alle hafwa syndat. Och så snart man har syndat, så är man genast i lagen dömd, genast under domen ibland dödbräfängarna, utan hämnde på syndernas mängd — såsom vi förut sett i de orden: "Schämmad är hvar och en som icke fullkomnar allt etc" (Gal.

*) Detta tillägg utgör också i vår sw. Bibel slutet af v. 22. Anna åter hafwa det så, som vi här satt det. Vers-indelningen är sri, efter den icke är gjord af Apostolerna; och här blifwa mening och sammanhang alldeles oförändrade.

3: 10). Och då Apostelen förut i vårt Capitel åfiven ur Skriften bevisat, att "den är icke till, som rätsärdig är, icke till en"; så följer, att vi alle, utan undantag, äro inför lagens dom förbannade. Häruti äro vi då alla lika; "här är ingen åtskillnad: alla hafwa syndat".

Och hafwa intet berömma os af för Gud. Deosha äro i grundtexten mycket mörka, men efter de grundligaste förstyrningar lyda de egentligen så: "och fattas Guds åra", d. å. om inför Gud — att således meningens är den, som vår Bibel uttrycker: "och hafwa intet att berömma sig af för Gud"). Nu eller berömmelse inför Gud kan endast winnas genom en fullkomlig uppfyllelse af Hans lag. Då nu ingen kan framvisa en sådan, så går han också miste om priset, så blir han, såsom nu är sagt, inför lagen dömd såsom en öfverträdare. Häruti är alla menniskor lika. Hvad således vår egen värdighet inför Gud angår, så blifver det såsom Apostelen säger: Här är ingen åtskillnad.

Men detta är dock något mycket besynnerligt, något, som ingen menniska tycker sig finna i verkligheten. Den ene tycker sig beständt vara bättre än många andra, kanske bättre än alla andra, då förtjusningen är mycket stor; och den andre tycker sig inför Gud beständt vara sämre än den andra, och kan dersöre ikke finna dessa ord sanna. Ja, en och samma menniska kan upplefwa tider af båda dessa motsatta tycken om sig hself. Den ena tiden tyckte hon, att detta språk var rentaf försämligt, groft och galet, emedan hon visste med sig, huru hon med stor möda frälade synder, som hela verlden friit öfuvade, huru hon i mångu år kämpat och arbetat, under användande af alla nådens medel, att emotstå och försaka all ovärdighet. Skulle hon dock nu dockas lika med dem, som lefde fritt i alla synder och laster? Detta var henne orimligt och i hög grad förargligt taladt, så att hon blott ville swara: då hade dei varit bättre, om jag lefvat fri i synden, såsom andra, efter dei till slut är ingen åtskillnad. Hvar före skulle jag då försaka syndens lustar? Nej, då wore det bättre att lefwa friit efter kötet. — Så knorra ju alltid verkhelgon mot denna besynnerliga Guds dom (Luc. 15: 28, 29, 30; Matth. 20: 11, 12). — Men då samma menniska genom Guds nåd bli-

*.) Gr. ὅτερος ord, hystereinstai, "fattas", betyder egentligen, att uti löpande blifwa efter. Nu säger Apostelen i Cap. 9, vid det föll, som framför andra egde alla nådens medel, neml. Jvdarna, att de hade "farit efter rätsärdigheten, men dock kommit till rätsärdigheten" (v. 31), de hade i sitt löpande och frälswande att förwärfa Guds bisall kommit till fört. Sådant antyder ordet i gr.-texten. — Och att orden doxa in Then, Guds åra, här måste tagas för den dra, Gud gifwer, är dels intet för språkbruket främmande, dels och för sammanhanget här aldeles nödvändigt. (Se v. 27.)

wit grundligare väckt och bortsat icke blott se på ytter gerningar, utan och lämpa emot hjertats ondska, emot hvarje egenlär tanke, hvarje känsla af lallsinnighet emot Gud eller nästan, m. m. och will hvarje ögonblick vara helig inför Guds ansigte; och då hon vid Christi kors stådat sin oändliga förbindelse, att åslka och prisa en sådan lärlek som der blödter och dör — o, då kan en sådan tif komma, att hon på fullt allvar tycker, det ingen menniska kan vara så genomförderfull som hon, så full af ondska, skrämeri, lallsinnighet, ostädighet, hjertats hårdhet och allt hvad ondt kan nämnas. Då säger hon i en motsatt mening: det är orimligt, att icke här skulle vara någon åtskillnad; jag känner ju, att jag är så full af allt ondt, att ingen menniska kan vara så som jag.

Ven huru stall man dock egentligen förstå detta? Ty utan ifseende på våra tycken om os sjelfiva, och om det äfven är gifwei, att ingen är utan synd, så är det ju dock något orimligt, att här icke skulle vara någon "åtskillnad", då wi ju se med ögonen, att skillnaden är twärtom gansta stor, i det den ene lefwer fri i all synd och den andre förer hvar dag ett vaksamt lefverne? — Swar: Märk väl på sammanhanget, på hvad som är i fråga. Här talas ju öfverallt endast om rätfärdighet inför Gud, om "berömmelse" i fråga om salighetens förvärfwande. Det är endast i den frågan, som all åtskillnad på mer eller mindre synder upphör. Är det åter fråga om det som betor af vadra gerningar, neml. olika grader i salighet eller fördömelse, då säger Skriften uttryckligt, att det stall warda åtskillnad, då talas det om "drägligare" och odrägligare, och å andra sidan, att "den ena skjernan stall öfvergå den andra i klarhet" (Dan. 12: 3; 1 Kor. 15: 41; Matth. 11: 21—24); men så snart fråga är om rätfärdighet och berömmelse inför Gud, såsom här (v. 23, 27; Kap. 4: 2), då är det genast "ingen åtskillnad", ty då förlåt ingen menniskas gerningar, då äro wi alla så långt ifrån rätfärdighet, att all skillnad derigenom försvinner. Se här en liknelse⁹⁾: Om wi tala om ojämnheterna på jorden, så måste wi alltid säga, att mellan de höga bergen spetsar och dalarnas djup är stort oskänt; men så snart wi tala om jordens afstånd ifrån solen, så iaga wi icke mer dessa ojämnheter på jorden i beräkning; då sägs wi icke: från solen till bergspetsarna är så och så långt, och från solen till dalarnas djup så och så långt, utan wi säga: afståndet är så osantligt, att dessa ojämnheter på jorden göra ingenting åt salen — "här är ingen åtskillnad". Saledes, här nere inför menniskor är wisseligen stor olitheit uti synder och fromhet; men då den bästa är så oändligt långt ifrån rätfärdigheten, så hör det inför Herren och i ifseende på wärdighet till himmen ingen åtskillnad. — Om uti ett fängelse, der en hop dössänder äro förvorade, hvilla allejammans äro banditer, mordare

⁹⁾ Af Doctor Chalmers öfver detta språk.

och rånare, deösa skulle börja att tivissa om hvariken af dem som wore wärdigare till en äreplats hos konungen, så skulle wi säga: I ören allehammard vårdna blott afräutsplassen; här är ingen åtskilnad. Just så är det, när wi tala om våra företräden i rättfärdighet inför Gud. Vi äro allehammard stora brottslingar, som alla dagar bryta mot Guds högsta bud. De mest allvarlige och helgade Christna mäste ju alla dagar bedja om förlåtelse os lämna sig wärda endast Guds wrede, om Gau skulle döma dem efter sin lag. Vist finnes det sådana, som tycka sig vara något wida bättre, som inbillia sig att de genom nådens medel, genom mycken bön, tro, välsamhet och allvarlighet hafiva kommit derhän, att de icke böra liknas vid andra söröpliga Christna, utan äro såsom ett färsklidi heligt slägte, ähven i sig sjelhva; men dessa äro alltid af tjuvaren bedragne; ty om de woro mykire och vakne, så skulle de ju känna hwad den helige David lände, då han bad: "Herre, gac icke till doms med din tjenare; ty för dig är ingen lefvande rättfärdig". Och tala wi om de voriwända mänskor, så äro ähwen deras bästa gerningar blott synd och stryteri, efter deras hjertan icke sät väl med Herren i tro och kärlek. Hurn sätter skilnaden eljest än kan vara, antingen de äro moraliska, öbla och årbara medlemmar af samhället, hvilka samordningsgrann i alitaga sina yttre pligter, till och med hafiva uit om Gud, churu icke wiöldigen, utan fara efter att upprätta sin egen rättfärdighet, eller de äro fräcka bespottare, som lefiva fritt i alla möliga svunder och laster; de sät begge under samma Guds dom (Gal. 3: 10) och behöfwa begge samma nåd, såsom den och får den begge lika till buds och skänkes dem alla lika fritt, när de sät den vid Christi fötter. Säsom en gammal Guds man sjungit:

Högsta dygd och årbarhet,
Som för syndens utdrott våmjar,
Och den grässtga gudlöshet,
Som ej förtga aga tåmjar,
Skola åndtligt lika böde
Frästga bli af blotta nåde.

Den som mer än tjugu år
Under Mosis aga sutit
Och mång' bitter båttringstår
Uppa magra kinder gjutit,
Mäste i sin otro lida
Röfwan frälsas vid hans sida.

En som många böder läst,
Nog förfarit, mycket strifvit;
En som är wid välen fåst
Och från åtan dömder blifvit,
Skola lika usla både
Följas åt att be om nåde.

En som bäd' med werk och lit
Sig på Herrens barn försyndsi;
En som Jesu llena hjord
Mången förmän har tillstyrndai;
Skola syndare fört helsas,
Se'n af idel nåde frälsas.

Och wärda rättfärdige utan förstyllan, af Hans nåd, genom den förlösning, som i Christo Jesu skebb är. Säsom di alla äro lika ovärdige syndare, så wärda de ock alla lika åtskilnadt beväddade och rättfärdiggjorde. Här är ingen åtskilnad. Högtloswadi ware Herrens namn! De största syndare wärda rätt-

fredige, blott genom den förloftning, som i Christo skedd är. Prisad ware Hans namn!

Rättsärdige — egentl. efter gr.-texten rättsärdiggjorde. Hvad Apostelen menar med ordet rättsärdiggjord, kan man se af Cap. 8: 33, der han antyder, att den som är rättsärdiggjord, icke kunde "ållagas"; det är en ovanlig mening, att hvilken man intet ondt säge — neml. inför Gud är hon så rättsärdig och ostrafflig. Apostelen säger: "Hvilkens will ållaga dem, som Gud haftver utkorat? Gud är den som rättsärdigar". Rättsärdiggjord eller rättsärdigad kallas neml. i allmänhet den, som under domstol blifvit förklarat fri från all skuld eller delaktighet i den sak, man velat påbörda honom. En sådan doms-handling är rättsärdiggörelsen. Den som är af Gud rättsärdiggjord, är så alldeles från all skuld inför lagen frisagd, som om han i alla sina livsdagar aldrig gjort det minsta ondt, eller såsom om aldrig någon synd funnits i hela hans väsende — han blifver egentligen dömd så, som om han wore Christus, d. ä. så helig, ren och fullkomlig, som Christus var. Vi vete ju hemligheten — rättsärdiggörelsens hemlighet är den, att det är Christi rättsärdighet, som så tillgivnas syndaren, som dennes syndar med hela verldens, tillgivades Christus; enligt det dyra språket: "Den der af ingen synd wisste, honom haftver Han för os gjort till synd; på det vi skulle warda Guds rättsärdighet genom Honom" (2 Kor. 4: 21).

Utan förskyllan. En sådan rättsärdiggörelse, säger Apostelen, tillkommer alla troende "utan förskyllan". Gr.-textens ord betyder för intet, eller egentl. till stänks. O, ett dyrbart ord! Vi warda rättsärdige för intet — till stänks. — En "Guds giswa är det ewiga lishvet". — Vilasom Gud släpade os och gaf os tillvaro, utan att vi ens hade bedt Honom derom; lika fint och osörflyktigt skall Han också giswa os det ewiga lishvet. Detta doreän, till stänks, för intet, förekommmer ofta i Skriften uti denne lishfråga, om vår frälsning. Christus säger: "Jag skall giswa honom, som törstar, af lishwets watten källa för intet" (Uppb. 21: 6). Och åter: "Den der törstar, han komme, och den der will, han tage lishwets watten för intet" (22: 17). Så säger också Herrens Ande redan hos Profeten: "Nu väl, alle I som törstige ären, kommer hit till watten; och I, som icke penningar haftweu, kommer hit . . . och löper utan penningar och för intet både vin och mjölk" (Ez. 55: 1). Hör intet, utan penningar och för intet utan betalning och utan att Gud räknar på någon framtidig godtgörelse — så talar Skriften om vår benådning. Då du är alldeles utsattig på allt godt, så att du har intet af allt det du borde hafta, ingen riktig ånger, böñ, bättungs-omsorg, icke ens en riktig allvarlig vilja, utan med allt din stora elände dersemte är lättfinnig, sälter, hård (efter din kassa) och full med all hjeritals ogudlighet: huru kan Gud då mata dig nådig, menar du. Det är orimligt. Ja, sauerligen:

icke sler det för din egen wärdighet. Vist har en annan nöd-
gats träda fram för dig. Här du nåd "för intet", så sler da-
dock icke för intet. Du har kostat en annan ganska mycket. Men
derför skall det nu intet kosta dig, utan du skall nu få "utan pen-
ningar och för intet" — "på det du skall tänka derpå och släm-
mas" och i salig blygsel icke kunna låta bli att ålsta och prisa ho-
nom, som sådant gjort.

Af Hans nåd. — Guds nåd. — Detta är den frista
grundorsaken och den egentliga källan, hvarifrån allt härflytt
hwad Gud någonsin gjort för vår salighet och ännu dagligen
gör. Det är Guds nåd, Guds eget väsendes fria nåd och ja-
deeliga hjertelag. Så älstade Gud verlden. Man kan ingen
annan orsak uppleta, än blott Guds egen fria och ewiga kärlek.
"Gud gör allting för sin egen skull". Ingen godhet hos men-
niskan, ingen ånger, ingen bön har beweckt Gud till det Han gjor.
Men Gud, som är rik i barmhärtigheten, för sin stora kärleks
skull, dermed han os ålstat hafver, den tid vi ännu döde
woro i synderna" (Eph. 2:), "den tid vi ännu woro ovänner"
(Rom. 5:), ja, "förr än verldens grund laggd var", i "in-
valde han os i Christo och förutbestämde os till sina barn" —
"efter sin wiljas goda behag" — "efter Hans uppsät, som
allting verkar efter sin egen wiljas råd" (Eph. 1:). Sådana
ord talat Skriften om Gud. Och sådant ligger i ordet: Af
Hans nåd.

Men då den Gudomliga rättvisan icke kunde tillåta att en
syndare blef salig med mindre, än att den kränkta lagen sätts
erhållit sin fulla rätt och åra; så måste den Gudomliga nåden
upptänka ett sätt och medel, hvarigenom både lagens åra och
syndares frälöning kunde förenas. Detta sätt och medel är den
som Apostelen nu omtalar:

Genom den förloftning, som i Christo Jesu sledd är.
Ordagranut: Genom frilöpningen i Christo Jesu. Den
apolytrosis, frilöpning, återlödning, brukades egentligen om krigs-
fängars eller slavars frilöpande för en öfverenskommen löp-
penning eller köpesumma. Och ett sådant ord begagnas i Skrif-
ten om vår återlödning genom Christum. Då höra vi huru det
stod till. Men då höra vi också, hwad vår Herre Christus gjorde.
Menniskan hade rest sig upp emot Gud, men också derigenom fallit
under Hans heliga wrede, och under domen af Hans lag; men
af sin vändliga barmhärtighet hade Gud satt sin egen Son i di-
skuldigas ställe och öfversökt på honom det straff, hvar till de
woro dömde, att han skulle lida och dö för deras synder —
"den rätsärdige för de orätsärdiga" — för att försöna dem
med Gud. Den Gudomliga rätsärdigheten krasde lif för deras
lif — "utan blodsutgjutelse sler ingen förlägelse", så lydde
domen. Om den kostliga lösepenningen säger Christus själv in-
tryckligt: "Menniskomed Son är kommen, att gifwa sitt lif till
en återlösning, för många" (Matth. 20: 28); och åter: "Ditt

blod, som utgjutet warder till syndernas förlåtelse" (26: 28). Så säger och vår Apostel: "Vi harva förloftning (frilöpning) genom Hans blod, neml. syndernas förlåtelse (Eph. 1: 7; Gal. 1: 14). Likaså Apostelen Petrus: "Weiter, att I icke med sorgängligt silfver eller guld igenlöste ären . . . utan med Christi dyra blod, såsom med ett menlös och obesmittadt Lamms" (I Pet. 1: 18). Om denna frilöpning och lösepennings sjöngo och himmelmens äldste inför Lammet: "Du är wärdig att taga boken och upplåta hennes insegel; ty du är dödad och harver igenlös os Gudi med ditt blod" (Uppb. 5: 9).

Uti 3 Mos. 28: 47—55, står en omständlig förordning om huru det skulle tillgå, när en Israelit var fäld åt en främling och nu skulle frilöpas. Han skall "harva rätt, sedan han fäld är, att warda löst igen", neml. "af någon bröder" "eller närmaste skyldman i hans slägt"; — "eller om hans egen hand kan så mycket åstadkomma, så skall han lösa sig sjelf". Denna lag har dock nog iakttagits vid vår igenlödning ifrån den "främmande öfvermakten, synden, döden och djefvulen. Bland Adams barn fanns ingen, som kunde så mycket åstadkomma, att han kunde lösa sig sjelf eller någon annan från denna öfvermakt. "Kan dock en broder ingen förlösa eller Gudi någon försona; ty det kostar för mycket att förlösa deras själ; så att han måste låta det bestå evinnerligen" (Ps. 49: 8). Hvar och en war sjelf en slinge under synden och lagens förbannelse. Från en sådan sängskap hade vi omöjligt kunnat blihwa löste, om icke en mäktigare tillkommit. Men Han, den wälsignades Son, hvilken ifrån evighet hade åtagit sig detta wärf, att åt Gud igenlösa de fallna och förlorade barnen, Han allena war mäktig att göra det. Döch på det ingenting skulle fattas uti Hans rätt efter lagen, enligt hvilken det war endast en "bröder eller närmaste skyldman", som skulle lösa den fälde, så antog Han äfven vår natur, blef verlligen vår broder och slägtinge, och i denna vår natur påtogs han sig och sina fattiga och fällda slägtingars skulder. — Han war så verlligt "under lagen" (Gal. 4: 4) och bunden vid våra synder (Ez. 53:), som om han sjelf hade begått dem allehaiman, hvartsöre han och fick lida deras förtjenta lön och se sin Fader bortvända sitt ansigte ifrån honom. Men härmmed betalade han icke all vår skuld intill den yttersta skärfiven och wann för oss en trug förlöftning. — Men såsom i det nämnda Capitlet af lagen hvori förordnas om igenlösande af egendom, som för skuld gått förlorad från Israels arf, så har dock vår Meterlösare icke blott genkört os sjelfwa, utan dock vårt förlorade arf af det eviga lifvet och alla himmelmens skatter. Samla och betänk väl hvad fullöpningen i Christo innebär. Han har icke blott genom lidandet och död på förbannelse-trädet förlöshsat os ifrån lagens förbannelse, så att ingen synd skall fördöma os (Gal. 3: 13) och ifrån döden, så att vi icke skola blihwa borta i dess värld (Ebr. 2: 14, 15; 1 Cor. 15: 54, 55; 2 Tim. 1: 10), och ifrån djef-

vnlens rättighet till dödens offer, så att han icke kan göra os. hwad han will (Ex. 49: 25); utan Han har dock med sin fullkomliga lydnad återsörwärswat åt os all den Guds vänskap, som menniskan egde före sallet, barnaschapet hos Gud, den helige Andes gäfwa och den ewiga herrligheten i himmelen (Rom. 8: 1-4, v. 17, 18, 31, 32).

Doch nu säger Apostelen, att vi genom denna återlösning i Christo blirsva rättsärdige. Då kunnas vi åter se hwad som utgör vår rättsärdighet inför Gud. Den består i det som Christus sjelf i sin person gjorde för os, då Han var på jorden för att med görande och lidande lydnad för os fullborda lagen. Detta är med sådan klarhet uttryckt i Profeternas och Apostaternas skrifter, att i denna punkt hafva alla evangeliska Christna och Kyrkosamfund sett en och samma Gudomliga sanning. Alla, som med gudsfruktan inför Herrens ansigte fölt att fått endast Ordet egen mening, de hafva alla sett, att så samut intet kött kan af lagens geruningar warda rättsärdigt och så samma Gud utgjewit sin ende Son för os under lagen, vi endast genom Hans lydnad stola rättsärdige warda. Dersöre hafva dock alla evangeliska Kyrkor i deunna punkt enahanda tro och bekännelse. Vi wilja blott ansöra några pros derpå. Så t. ex. säger den ena kyrko-bekännelsen *): "Ordet rättsärdiggöra betecknar här Apostelen, att frisäga från all skuld och allt straff och förklära för rättsärdig. Jesu Christi egen rättsärdighet tillräknas ditroende. Vår Frälsare är belästad med verldens synder, han har borttagit deras skuld och straff. Han har tillfredsställt den Gudomliga rättrisan. Det är då endast på grund af Jesu Christi död och uppståndelse, som Gud, förblidlad emot os, idt tillräknar os våra synder, utan i stället tillräknar os sin Son rättsärdighet, såsom om den wore vår egen; så att från den stunden åto vi icke allenast renade från våra synder, utan os besvitom beklädde med Christi rättsärdighet och derigenom för alltid fria från våra synders straff, från döden och fördomelsen och räknade för rättsärdige och det ewiga lifvets arfvingar". — En annan kyrkas **): bekännelse säger: "Rättsärdiggörelsen är icke menniskans ålliggande, utan Guds; ty menniskan kan icke göra sig sjelf rättsärdig, hvarken till en del eller till det hela; idet wore den största förmånenhet och blindhet, hvartill antiochian lunde försöka os, att antaga det en menniska lunde sjelf genom några egna werk renna sig ifrån sina synder och göra sig rättsärdig. Utan rättsärdiggörelsen är ett werk endast af Gud, och icke något som vi givva honom, utan som vi emottaga af honom, af Hans fria barmhärtighet, genom Hans åslade Sons, vår Återlösares och Frälsares förtjenst allena. Men när vi föledes läre, att vi warda rättsärdiga af nåd, genom tron allena,

*) De evangeliska Kyrkornas i Schweiz.

**) Englands Stats-kyrka.

ss är den rätta meningen dermed, icke att denna vår handling, att vi tro på Christum, d. ä. sjelfwa denna tro, rätsfärdiggör os eller förtjenar vår rätsfärdiggörelse (ty detta wore dock att åter tillskriva rätsfärdiggörelsen någon handling eller dygd, som finnes hos os), utan rätta meningen är, att churu wi höra Guds ord och tro det, churu hos os finnes tro, hopp, kärlek, bättning, ånger, gudsfruktan, afslý för synden, och wi göra många goda werk; wi likväl måste bekänna, att allt detta, tron, hoppet, kärleken och alla dygder, som wi antingen hafta öfvat. skola öfva eller kunna öfva, är alltsammans saker som äro alltsför svaga, otillsäckliga och ofullkomliga, att förtjena syndaförslatelse och rätsfärdiggörelse; och dersöre, måste wi hafta vår enda tröst i Guds barnhertighet och det offer, som vår Överhövprest och Frälsare, Guds Sot, en gång för alla för os frambrutit på korset. Denna lara hafta alla äldre och yngre Christi tjenare med en mun bekant. Denna lärta upphöjer och besämjar Christi åra och nedslår meninskans herdmimelse; och den som icke bekänner denna lärta, må icke räknas för en Christen och en Christi åras befrämjare, utan för en motståndare af Christus och Hans Evangelium". — En tredje Christi församling^s) belännelse säger: "Gud rätsfärdiggör os fritt och af nåd, icke genom att i os ingjuta rätsfärdighet, utan genom att förlåta våra synder och räkna våra personer för rätsfärdiga — icke för något, som är verkadt uti os, eller gjordt af os, utan för Christi skull allena; icke genom att räkna sjelfwa tron, den handlingen att wi tro, eller någon annan evangelist dygd, såsom vår rätsfärdighet; utan genom att tillräkna os Christi lydnad och tillsynlesgörelse, hvilken wi genom man emottaga, hvilande endast på Hans rätsfärdighet".

På detta sätt har Christi församling i alla sina asdelningar på jorden en och samma tro i denna stora hufvudlära. Och det är ganska tänkvärdt, att wi i alla dessa christna menigheters ofinliga belännelser se samma anmärkning, som Luthet så esterntligt gjorde, neml. att vår rätsfärdighet inför Gud icke består i något nådens werk i våra hjertan, såsom uti tron eller något annat, som Gud verkat uti os, utan är helt utom os, i Christi egen rätsfärdighet. Det är detta, som wi aldrig kunnat rätt tro nu behålla; ty det blifwer mig en alltsför besynnerlig rätsfärdighet, att jag shall vara för Gud rätsfärdig på ett sådant sätt, att wi mig är allsintet, som gör mig för Gud behaglig, ingen gering, ingen egenskap, "icke så mycket som en tanke", (Luthet) man att min rätsfärdighet shall bestå helt och hållt uti det, som Christus gjort och är för mig**). Men dei är ock just dersöre, vår rätsfärdighet är så alldeles fullkomlig, att wi äro inför

*) Westminster-församlingen.

**) Se härom Luth. förklar. öfw. Joh. Ev. Cap. 16: 10; Ev.-Post. Unnan dag Jul; samt 19:de Sönd. e. Trin.; o. synnerl. Augsb. Bek:s Apologi, art. Rätsfärdiggörelsen m. fl. st.

Guds ögon rentas "herrlige" (Ps. 89: 17), "alldeles rene" (Joh. 13: 10), "täcke" (Eph. 1: 6), "helige och ostrafflige" (Col. 1: 22); ty hade rättfärdigheten bestått i något, som inom oss är, så hade den genast haft något lute och aldrig kunnat vara fullkomlig. Men nu består den så alldeles blott i Christi rättfärdighet, att Herren själv dersöre kunde säga till sina söröpliga lärljungar: "Den som twagen är, han är all ren". Så säger os Apostelen: "Det är intet fördömligt i dem, som äro i Christo Jesu". En sådan fullkomlig rättfärdighet kunde vi icke hafta, om den till en del bestod i nådens werk uti oss. Luther skref: "Jag kan aldrig få tron ren och saken klar, med mindre än jag föreställer mig, att jag är utan allt nådens werk i själén, utan bättning, ånger, tro, och förlitar mig endast på Christus, om han gjort och gör allting för mig". — Betänk dersöre alltud: Wär rättfärdighet är fullkomlig, just dersöre, att den är blott uti Christus. Och lohwad ware Herren, vår rättfärdiggörelse är ett fullkomligt werk, hvarigenom vi äro frisagde icke blott från alla begångna synder, utan också från tillräckligheten af den synd, som ännu bor i vårt kött och framdeles under wandringen nogonstun kan utbryta. Med Guds werk är fullt alltvar. Har Christus varit gjord till synd för os, så är det icke utan ändamål, utan verkligan såsom Apostelen säger: "på det vi skulle vara Guds rättfärdighet genom honom".

25. Hvilken Gud hafwer satt för en nådastol, genou tron, i Hans blod; i hvilken Han låter se sin rättfärdighet, i det att Han förläter synderna, som blefna woro under Guds tålamod; (26) till att låta se i denna tiden sin rättfärdighet; på det Han allena shall vara rättfärdig, och göra den rättfärdig, som är af Desu tro.

Apostelen hade sagt i föregående vers, att vi warde rättfärdige "genom återlösningen i Christo Jesu". Det är denna återlösning, han nu här vidare förelitar och säger, att Gud har satt sin Son till en nådastol, för att låta se sin rättfärdighet uti det, att Han förläter synderna.

Hvilken Gud hafwer satt för en nådastol. Ordet "satt" eller "framställt") antyder ett ändamål, att göra något för alla synbari; Gud har icke blott utgivnit, utan också för allas ögon framställt sin Son till en nådastol, likasom ormen i öken blef så uppsatt på ett träd, att alla skulle kunna se honom. Och orsaken, hvarföre Apostelen här brukar ett sådant ord, framställt är den, att det just är hans göromål på detta ställe, att han talar om det offentliga visandet af Guds rättfärdighet i världen. — Till en nådastol. Ordet betyder egentligen det försonade; somliga wilja dersöre översätta: "till en för-

*). Ordet betyder också föresätta sig, förutbestämma; men sammanhanget visar på oswannminda betydelse; jemf. v. 26.

ning; men utom det, att detta ord förstlidsit varit begagnadt om nädastolen i Jerusalems tempel, så öfverensstämmar och vårt öfversättning bättre med hufvud-tanken i detta språk, neml. det offentliga visandet, framställandet af försoningen; och nädastolen war just ett sådant ytter förewisningsmedel, som gjorde försoningen åsläddlig. Så se vi dock i Ebr. 4: 16, att Christus i beständna ord kallas "nädastolen". — Nädastolen war egentligen det gyllene locket öfver förbunds-arken, som stod i det allraheliga, och hvoröfwer de trenne Cherub-bilderna sträckte sina vingar. I denna ark eller lista, säledes under denna betäckning, som ingjorde nädastolen, lågo lagens tavlor. På stora försoningsdagen, säledes blott en gång om året, bestänktes denna nädastol af öfverstepristen med försoningsblodet. Tänk hvilken underbar, talande och lärorik målning, som Gud sjelf hade gjort i denna inrättning! Lagens tavlor visa våra brott och synder, utgöra våra skuldregister; men här skulle de betäckas med den blodbestänkta nädastolen. Wille Gud se ned på våra synder, så skulle Han se dem genom försonings-blodet. Tänk, hvilken antydning! Nu säger Apostelen här, såsom ännu mycket utförligare i Breer-Epistelen, att den sanna nädastolen är Christus — "hvilken Gud haft satt till en nädastol".

Genom tron*). Endast genom iron blihvo vi delaktige af all denna nåd, säger Apostelen; d. å. icke genom någon vår gerning eller förtjenst, som ej passar vid nädastolen, utan endast genom emottagande. — I Hans blod, "i Hans eget blod". Denna Öfversteprist war äfven sjelf både offret och nädastolen, och såsom sådan bestänkt med sitt eget blod; såsom dock i Ebr. 9: 12, anmärkes: "Han är genom sitt eget blod en resa ingången mi det helga och haft ver funnit en evig förlossning". Vid ordet blod skola vi visserligen ihågkomma allt Christi lidande, förenämligast Hans död; men underbart är dock hvad Skriften anvisar om sjelfva blodet. Man tänke sig hela den stora offertjänst, Gud hade inrättat, till förebild af det stora försoningsoffret i Christo; der war ingenting, hvorvid fästades så mycken vigt, som vid blodet. Apostelen säger: "Och warda mest allting efter lagen rena gjorde i blod; och utan blodsutgjutelse klar ingen förklarelse" (Ebr. 9: 22). En förklaring ligger i Herrens ord: "Si, jag haft ver givit eder blodet till försoning; ty kroppens lif är mi blodet" (3 Mose. 17: 11).

* Dessa ord utgöra en mellanmening, hvorvid Apostelen i förbi-gående erinrar om medlet, hvorigenom vi emottaga förlossningen. Ty i gr.-texten ser man tydligt, att orden "i Hans blod" höra till nädastolen, icke till tron. Då der icke står "en haimati avtu", utan: "en avtu haimati", som med rätta heter: "i Hans eget blod", så är dermed antydt, likasom i Ebr. 9: 12, att då nädastolen i G:la Test. war bestänkt med djurs blod, war Christus en nädastol i sitt eget blod.

I hvilken Han låter se sin rättsfärdighet, i det att Han förläter synderna, som blefna woro under Guds tålamod. Ordgrannet efter gr.-texten: "Till ett bevis på sin rättsfärdighet uti åsidolemnandet af de förut under Guds tålamod fledda synderna". Hvad här menas med Guds rättsfärdighet, det särklarar Apostelen genast i v. 26, der han säger: "Till bevis på sin rättsfärdighet i den tid, som nu är, att Han är rättsfärdig och rättsfärbiggörande, den som är af Jesu tro" (gr.-texten). Allt Han är rättsfärdig, på samma gång Han rättsfärdiggör den som tro — det är denna Guds rättsfärdighet, som skulle bevisat dermed, att Han utslädde sin Son till en blod-bestänkt nädasol. Guds rättsfärdighet är således här Hans domare-rättsfärdighet, med andra ord, Hans rättvisa. Vi hafwa neml. här den heliga läran, att Gud har gifvit sin Son till en försontig, för att insör alla mennisler och andar låta se, att det är i fullkomlig enlighet med Hans Gudomliga rättvisa, då Han benådar synden, att det icke är genom estergift af något enda ord i lagen, utan på grund af en efter lag fullkomlig godtgörelse.

Men det war i afseende på twenne särskilda förhållanden, Guds rättsfärdighet blef förklarat och bevisad genom Christi försoningödöd. Det förra (v. 25) war Guds fördragsamhet under Gamla Testamentet, eller såsom Apostelens ord lyda: "åsidolemnandet af de förut under Guds tålamod fledda synderna"; da andra (v. 26) war, att Han också helt benådar och "rätsfärdiggörde syndare som tro på Christum. Det är på dessa twenne förhållanden Apostelen syftar i dessa twenne versar, såsom man finner vid ett noggrannare åtgifswande på gr.-textens ord*).

Hvad det förra förhållandet angår, tyckes Apostelen vilja säga: Gud har i de förflyttna tider lemnat synderna utan en ful och lagenlig bestrafning. Ty om Gud genast wisat sin full

*.) Wisseligen hafwa många översatt ordet paroxia med förtalelse, såsom åfven i vår Bibel, utan twifvel dersöre, att man sökt samma mening i båda versarne; men icke nog dermed, att sjelfwa ordet paroxia icke betyder det samma som aphecia, förlätelse, utan, såsom redan är sagt, åsidolemnande, förstående; — nej, här är också sista ord, som wisa, att Apostelinlar om twenne ting. Först swarar ordet "åsidolemnande" miglet wäl mot ordet Guds "tålamod", fördragsamhet, son icke är det samma som hel nåd; och för det andra talas här uttryckligt om twenne tider, neml. v. 25, "de förut felleda syndar", och, v. 26: "i den tid som nu är". Allt detta visar, såsom sagt är, att Ap. talar om twenne dunkla förhållanden: fördragsamheten med de förut felleda syndar och rättsfärdiggörandet af dem som tro. Hade icke v. 26 foljt, med de tydliga orden, att Gud wisat sin rättsfärdighet åfven i afseende dervä, att Han rättsfärdiggör dem som tro, så hade foljat af ordet "förläta", i v. 25, varit kännbar, men nu icke så.

gross-rättsfärdighet och handlat med menniskorna efter förtjensl, så skulle Han hafta utrotat menniskorna från jorden — icke blott förfört alla hednofolk, utan och gjort en ända med Israel, hvareigenom också den nådes-plan i aisseende på hela mänskligheten, som låg i Hans huvudhållning med Israel, hade blifvit om intet. Under hela den tld. som föregick Sonens sändande, synes Han hafta förgätit att straffa menniskorna efter deras syndar, och hela verlden hvilade under fluggan af Hans "tålamod". Men när Christus var kommen, skulle denna fördragsamhetens tld bryta ända, och då skulle det uppenbaras hvad som legat till grund för densamma, då den Gudomliga rättsfärdigheten utkrafsde mädernas fulla straff i ende Sonens blodiga död på korset. Härmed har Apostelen velat säga till sina stolta Judar: Eder köttsliga sälkerhet hvilar på en falsk tanke om Gud, såsom om Han icke wore så nogräknad, derföre att Han icke fullt straffat eder. Nej, uti Christi blodiga död skolen I se Hans fullkomliga rättsfärdighet; och att Han icke tillintegjort eder, har endast lett församma utlösade försonings skull. Att detta är meningens, kunnas vi se af flera likartade ord af Aposillarna, t. ex. Ap. G. 17: 30; Cap. 14: 16; Rom. 13. 11, 12.

Men om det andra förhållandet säger Apostelen: "till bevis på sin rättsfärdighet i den tld som nu är, att han sjelf shall vara rättsärdig och rättsärdiggörande den, som är af Jesu tro" (gr. t.). Här talas nu om annat, än blott fördragsamhet; här talas om den fulla näden, att Han rättsärdiggör den, som är af Jesu tro. Huru detta kan vara Gudomlig rättsfärdighet eller rättvisa, att rentas rättsärdiggöra syndare, det skulle Christi hårda och blodiga död visa. O, hvilka hjertefröjdande ord här tro! Apostelen säger, att Herren Gud har framställt sin Son till en näbastol i Hans eget blod, på det Han skulle låta se rättsmisan uti det, att Han rättsärdiggör de troende. Han har gifvit en laglig försoning, på det Han shall kunnna vara på en gång "sjelf rättsärdig och rättsärdiggörande" den, som tror. Hade Han icke förankrat en fullkomlig laglig godtgörelse för alla våra under, så hade Han icke kunnat rättsärdiggöra syndare och dock sjelf vara fullkomligt rättsärdig; ty rättsfärdigheten fordrade, att syndare skulle straffas, icke rättsärdigas; men nu, då en laglig försoning är skedd, kan Han vara på en gång "sjelf rättsärdig och rättsärdiggörande" den, som är af Jesu tro, såsom orden i gr.-texien bokstafslagen lyda. — "Fröjder eder. I himlar, och gläd dig, du jord!" — Syndares bevädnings skär nu tillsammans med sjelfsiva den Gudomliga rättvisan. Och wore det icke så, så kunde jag icke hålla ut i tron på Guds nåd; jag skulle alltid mäla, att Gud måste tröttna vid mina vändliga synner. Nu har den store Herren Gud fogat denna anstalt, hvareigenom sjelfsiva rättvisan fordrar vår bevädnings. Ty det wore icke rättsmilt, att hvinne gånger utkräfsva samma skulder. Vro våra syndar med Christi blod godtgjorda, så skola de icke utkräfsvas af os.

sa länge Gud är rättvis och icke förlästar den lösepenning, han själv bestämt för våra synder. Denf. i Joh. 1: 9.

Uti Christi förfoning är således Guds rättvisa uti syndars beundrande och rättsärdigande i ett skinande ljus framställd. "De gen hafwer någon tid sett Gud; ende Sonen, som var i Faderns stöde, hafwer os det kungjort". I Honom hafwa Guds största egenskaper, Hans vändliga barmhärtighet och Hans fullkomliga rättsärdighet, framlyst. Han gaf rättsärdigheten allt hvad den kunde kräfva, så att rättvisan kan nu förhålla hvarje troende syndare om nåd och salighet, lika mycket som barmhärtigheten. Man skall nu inse, att Gud är icke blott så nådig, utan oc si-trosfast och rättvis, att han förläter synderna. Rättvisjan har, i stället för att åtnöjas med en liten del af sin fördrätagen ur den ublottades sista tillgångar, nu wändt sig till den rike Vorgerömmannen och fått full godtgörelse. Och kunde vi beränka den personens storhet, hvilken lemnat denna godtgörelse, så mått wi säga, att den Gudomliga rättvisan i Hans död blifvit i högsta grad förherrligad.

Jord och himlarne sig fröjde:
Både Gud och vi är nöjde.

27. Hvar är nu din berömmelse? Hon är utelyft. Med hvad lag? Med gerningarnas lag? Nej; utan utan trons lag.

Hvar är nu din berömmelse, eller "berömmelsen"? (gr. a.) Då alla menniskor, utan undantag, "äro under synd", och då vi warda rättsärdige, blott "af Guds nåd", blott "genom den din förlösning, som i Christo stedd är": hvar är då din berömmelse? — Hon är utelyft. Apostelen menar icke, "att vår berömmelse är blott minskad, utan alldeles "utelyft", alldeles avsöndrad. Hbr den som har mycket gjort och lidit för att försaka all synd, uppfylla alla pligter och göra många goda gerningar, är det visserligen mycket hårdt, att till slut ingen berömmelse hafwa; men såsom vi förut sågo, under v. 23, så kan det dock icke annorlunda vara, eftersom samma fromma, allvarliga person liknwl är en syndare inför den store Herren Gud och skulle med rätta lastas til helvetet. Håll det då för en stor lycka, att du utan berömmelse kan med andra stora syndare få nåd.

Med hvad lag är berömmelsen utelyft? — Det är icke genom "gerningarnas lag"; ty den lag, som kräfver våra geringar, gör dock någon åra åt menniskan, emedan det tyckes att tyda, att hon åtminstone skall hafva det i sin makt att kunna göra hvad den kräfver; men "trons lag", Evangelium, som säger: tro på Herren Jesum, — denna lag nedslår i grund all vår berömmelse; ty den säger os: du duger till intet godt, sal Gud till sota, sot endast nåd. — Apostelen har också antydt detta i sjelfwa de namn, han här gifvit lagen och Evangelium. Ni han kassar lagen sbr "gerningarnas lag", antyder han, hvadur

berömmelseren kommer, neml. att man ej ser högre kraf i lagen, än på gerningar, och låter hjertat vara frist och utan lag (Matth. 5: 22, 28); ty annars skulle "af lagen komma syndend fannedom"; och då han sedan, såsom en motsats till uttrycket, "gerningarnas lag", lällar Evangelium för "tron's lag", så antyder han huru deri all vår förmåga och berömmelse förmelas; ty ordet: tro! det säger mig: försök intet mer att hjälpa dig själf; det är förbi med allt ditt, tag endast emot. Ty så förklarar Apostelen slutsölden af trons lag, då han säger: "Dersöre måste det vara af tron, att det skall vara af nåd" (Cap. 4: 16). Här märke wi, att tron ställes såsom motsais till vår förtjensl. Och just detta är det, som förklarar, att det är genom "tron's lag", vår berömmelse är utelhaft. Hela Guds råd om vår skålönning går derpå ut, att "intet kött skall berömma sig inför domom", utan att "den sig berömma will, skall berömma sig i herranom". Tänk väl derpå, så skall du förstå, att detta språk utesluter all mänsklig förtjensl.

28. Så hälle wi nu det, att menniskan warder rättsfärdig af tron, utan lagens gerningar.

Detta är nu hwad som genom allt det föregående är bevisadt. Apostelen uttrycker det såsom en slutsats och en alldeles sjiord sak: "Så hälle wi nu det, att menniskan warder rättsfärdig, eller rättsfärdiggöres, af tron, utan lags gerningar" (gr.-t.), d. å. utan gerningar af någon lag²⁹⁾). Och Herren ware då evigt lofnad! — Men Apostelen tillägger ännu ett bevis, då han säger:

29. Eller är Gud allenast Indarnas Gud? År han icke hedningarnas Gud? So, wisseligen, och hedningarnt. (30) Efter det en Gud är, som gör omstämelsen rättsfärdig af tro, och förhunden genom³⁰⁾ tron.

Apostelen brukar här samma bevisning, som i Gal. 3 Cap., där han visar, att rättsfärdigheten icke kunde komma af lagen, hvilken gifwien var språhundrade och trettio år sedanare, än Abram wardt rättsfärdig af tron. Blott det, att Gud icke gifvit hem skifna lagen åt hedningarna, bevisar, att rättsfärdigheten icke

²⁹⁾ Därom årna wi medbela en särskild bevisning under Cap. 4: 2.

³⁰⁾ Att Apostelen här använder twenne särskilda ord, af och genom, samt tron föref uta n och sedan med art., kan vara endast för en hättre hjudande omvägling. Se t. ex. Gal. 3: 18, gr.-t. Men en af reformatorerne har anmärkt: "Jag tror, att här liigger en ironiell udd, såsom Ap. velat säga: Om någon vill nödvändigt hafwa en stilnad mellan Indarna och hedningarna, så hafwe han denna, att de förra warda rättsfärdige af tro, de sedanare genom tron — hvilket i sak är detsamma". Och wi se väl, att Ap. här talat i sådan ton, då han sätter i fråga om hafwa Skaparen wore endast Indarnas Gud".

berodde af denna, såvida icke Gud var endast Judarnas Gud. Men, säger han, "Gud är världens och hedningarnas Gud emedan det är en (enda) Gud, och denne ende Guden skall göra både omslurne och oomslurne rättsärdiga genom tron.

31. Göre wi då lagen om intet med tron? Vort det, utan wi upprätta lagen.

Denna vers visar, att Apostelen redan på sin tid fått den bestyrkning, som rätte predikanter i alla tider få, neml. att trons predikan skall göra lagen om intet, skall komma mennislor att förlata lagen och goda gerningar. Vi sägo i v. 8, att det gick så långt med denna "försinäelse" emot Paulus, att man t. n. med sade, det han lärde få: "Vat oss gbra ondi, på det der kommer godt af". Hwad dervid anmärktes, kan äfven tjena till utläggning öfver denna vers. Märk endast, att Apostelen här säger till denna bestyrkning: "Vort det, utan wi upprätta lagen". Det är endast genom Evangelii predikan, lagen blifver upp-rättad, d. å. erhållit hwad den åskat, i det den icke allenaft skall finna oss fullt rättsärdiga genom Christi oss tillräknade rättsärdighet, utan och skall finna den sanna lydnaden, född af Evangelii nåd, i våra hjerter. Då lagen endast "uppväcker synden" och "kommer wrede åstad", gör trons predikan glada, saliga och väliga hjälter, som nu för första gången åfska Gud och det goda fr. Hans skull. Och sådan "kärlek är lagens fullbordan". Men detta måste hvar och en, som will salig warda, icke blott förflytta och erkänna, utan sjelf i sitt hjerta ersara. Det förlåne oss alla de store, näderiske Guden.

Härmed är nu denna årgång slutad, men, Gudi los, idet det heitliga ånnnet. Vi hafva nu förti, i detta 3dje Capitell sednare hälft, börjat det stora ämne, som i synnerhet uti 4:de och 5:te Cap. utvecklas. Dessutom hafva vi ju genom hela Epistelen blott de första och helhosammaste lärdomar att wanta, om Herren är med oss. Veder för oss!

Hör det nya året blir, såsom förut är sagdt, priset på Pietisten och Missions-Tidningen detjamma som härtills, neml. 1 R:dr 50 öre hvardera Tidningen för året. Och för dem som taga 10 ex. eller derutöfwer, nedfättas priset på Pietisten till 1 R:dr 25 öre; men på Missions-Tidningen lemnas friexemplar, på 10 ex. 1 friex., på 20 ex. 2 d:o o. s. w.

PS De, som hemte prenumeration äfven insända Missions-medel eller beställningar å andra Tidningar, ombedjas att skrifwa dessa på särstilda papper; eljest måste wi ur brevetet affrifwa dessa Missions-medel eller beställningar, hvilket under prenumeration-tidens bråfö är os svårt att medhingga.

Prenumerations-brefwen adresseras som vanligt till
Redaktionen af Pietisten, Stockholm.

Slut:ord.

Ett år har åter förflyttit, rikt på stora händelser i synnerhet inom Nådens rike. Vi har även detta år sport om stora väckelser i andra länder, och istället ware Gud för hvad han gjort även inom vårt land! Hå många orter har han gjort ställar lefsvande, hvilka förut varo döde i öfverträddelser och synder, och hvem kan utlägga allt hvad vår gode Herde har gjort med os alla? Hans los fall stort värda, sässom hans nåd och gerningar är stora. — Men ännu flendens makt har låtit förmåla sig uti ställars förwillande eller lefsvande m. m. Och större ting än dessa i både godt och ondt hinner vi ännu få se i det nya året. Väntom os besätta sådant och i Herrans fruktan "upplysta heliga händer" till bergen, från hvilka vår hjelv kommer! Man säger ofta: låt os bedja; men måtte vi hinner, att det verkligen behöfs, och hvilka stora löften det har för ja. Väntom os bedja om ett allt rikare nådes-regn öfwer vårt land och över alla länder!

En särskild anledning här till har i dessa dagar gifvits os genom den uppmaning till gemensamma böner, som i åtskilliga andliga ledningar blifvit meddelad och hvilken ursprungligen utgått från Missionärer i hednawerlden och nitisce Herrans tjänare i England. Utanför tillåter icke att här införa den hel; vi meddela blot de där och ämnen, som blifvit föreslagna och utan twifvel komma att uttagas af Christna öfwer hela verlden — ty så vidt är uppmaningen utsänd. — Tiden är: andra weckan i Januari 1861 med tillhöande ämnen för hvar dag, neml.: Söndagen den 6:te Jan.: Herrans löften om den Hel. Anna. — Måndagen: Guds särskilda välsignelse öfwer alla andaktsstunder under weckan, och befrämjandet af broderlig kärlek emellan alla dem, som harva Herren Jesus Kristus rättfinneliga lär. — Tisdagen: Att Guds barn måtte vila ett högre mått af hægelse. — Onsdagen: Att en stor stora blifwa sannt omvända, och särskiltt inom de troendes hushåll. — Torsdagen: Att Guds ord måtte harva ett fritt lopp, och att Gud wille välsigna alla christliga skrifter. — Fredagen: En rik vägatelse af den Heliga Anna öfwer alla församlingars herdar och lära, alla bildningsanstalter för Evangelii förkunnare, och öfwer hvarje protestantisk Missionär ibland Judar eller hedningar, och hvarje hela hans arbetsfält. — Lördagen: Att alla falska religioner måtte blifwa tillintetgjorda, och bönen "tillkomme ditt rike" erfülla sin fulla uppfyllelse. — Söndagen: Tacksägelser för redan erfarna väckelser. Grambällande af hvarje Christens högtidliga förhörelse att bängisva sig sself och allt sitt åt lungbrandet af Herrans Hju namn inom- och utomlands. — Missions-föreningar.

Dessa ämnen kunna behandlas på mångahanda olika sätt. Förening gör kyrka. — Förenad bon, förenadt los lämpar om Gud och får öfverhanden. 2 Chron. 5: 13; 20: 20—

22; Apostlag. 4: 31—33. Hvarje dag ryckte krigets handbri fram.
Hvarje dag öppna sig för os nya fält för det heliga kriget.
Med hvarje dag här drabbningen hetare. Anfallen på fiendens
läger uppväckta hela hans wrede. Sjelfva den framgång, Christi
krigsmän ihåga, väckelar dubbla försäkringar. Värt enda hör,
står till Gud. Stola vi icke uppstå och med ett hjerta och med en
mun åkalla Honom, från hvilken allt vår salighet kommer? Herren
har gjort stora ting med os. Välsignade nädestregn hafta fallit
öfwer många länder. Det vånar, som wille det komma ett stort regn.
Skall icke församlingen iakttaga samma ställning som Elias, ligga ni
sitt ansigte i trågen bön? Det var när allt sollet uppgaf ett
stort sätt, som Jerichos murar föllo. Hvem kan väl vägra att hju
åkallans röv? Mennistones Sons sista upptecknade ord genhjudageno
hela Christenheten: "Jag kommer snart". Hvem skulle icke vilja
svara: "Amen, ja kom, Herr Jesu!"

Register öfwer de smärre artilliarne i Pietisten 1860.

(Num. Första siffran anvisar Kvantet, den andra, sidan.)

Ett rådande under	1: 12.
Ett varnande exempel	1: 16.
Uppmaning till gemensam bön	2: 31.
Om Tidn. "Väktaren"	2: 32.
Svridda drag af väckelserna i Amerika	3: 5.
Hörbönens kraft	3: 18.
"Hur blir os då?" (Sång)	4: 63.
Guds frid på Sinai. Lagen är fullgjord	5: 79.
De viktiga il-buden	5: 80.
Väckelserna i Skottland	6: 95.
Du har ännu en Fader i himmelen	6: 96.
Hvarsöre bestiar ej Herren på en gång sina trogna från deras ströpligheter?	7: 110.
Herren kommer de svaga till hjelp	8: 127.
"Rik eller salig?"	8: 128.
"Af budordet får synden lös"	9: 142.
"Min kraft warde uti swaghet fullbordad"	9: 143.
"Att ingen annan är salighet"	10: 155.
Hvad nyttja har jag af allt det Guds ord, jag läser och hörer?	10: 159.
Slut-ord	12: 193.

ans.
get.
Dene
orifi
opy
en
rem
allit
eqn.
pi
eff
fou
nom
villu

360.

12.

16.

31.

32.

5.

48.

65.

79.

80.

95.

96.

110.

127.

128.

142.

143.

155.

159.

193.